

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«НІКОПОЛЬСЬКИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Кафедра обліку і оподаткування

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан економічного факультету

« 30 » серпня 20 18 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВМПП 4 «ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ»

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань 07 «Управління та адміністрування»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність 071 «Облік і оподаткування»

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

(назва спеціалізації)

факультет _____

Економічний

(назва факультету)

Робоча програма «Державний фінансовий контроль» для студентів галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування» II рівня вищої освіти (магістр)
„_30_” серпня, 2017 року- __ с.

Розробники: І.М.Якимчук, доцент, к.е.н.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри
обліку і оподаткування
Протокол від “27” серпня 2017 року № 1

Завідувач кафедри
_____ Л. Черниш Черниш Л.О.
(підпис) (прізвище та ініціали)
“27” серпня 2017 року

Схвалено методичною комісією

_____ (шифр, назва)
Протокол від. “24” серпня 2017 року № 1
“24” серпня 2017 року Голова Л. Черниш (Черниш Л.О.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

_____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 3	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Нормативна (за вибором)	
	Напрямок підготовки _____ (шифр і назва)		
Модулів – 1	Спеціальність (професійне спрямування): 071 «Облік і оподаткування»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання _____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин - 90		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – самостійної роботи студента -	Освітньо-кваліфікаційний рівень: Магістр з обліку і оподаткування	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	2 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
60 год.	80 год.		
Індивідуальні завдання: год.			
Вид контролю: залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 0,5

для заочної форми навчання – 0,125

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Формування ринкової економіки в Україні передбачає об'єктивні передумови для утворення нової системи контролю за державними фінансами. Державний фінансовий контроль є однією з найважливіших функцій державного управління, яка полягає у сприянні реалізації фінансової політики держави, забезпеченні процесу формування й ефективного використання фінансових ресурсів держави для досягнення поставлених нею цілей у сфері фінансів.

Державний фінансовий контроль здійснюється для забезпечення реалізації фінансової політики держави через систему законодавчих і організаційних, адміністративних, правоохоронних та інших заходів і є конкретною методологічною дисципліною.

Метою дисципліни є формування знань з теорії і практики проведення державного фінансового контролю установ і організацій.

Завданнями дисципліни є:

- 1) визначити теоретичні та методологічні основи, сучасні прийоми державного фінансового контролю;
- 2) вивчити організаційні засади контрольно-ревізійної роботи, її правове та інформаційне забезпечення.
- 3) дати студента правильне розуміння основних аспектів організації і методики здійснення контрольно-ревізійної роботи щодо різних суб'єктів і об'єктів державного фінансового контролю;
- 4) набути практичних навиків щодо застосування методів і способів державного фінансового контролю щодо забезпечення законності, ефективності, фінансової дисципліни і раціональності в процесі формування, розподілу, володіння, використання та відчуження активів, які належать державі;
- 5) показати можливі напрями застосування набутих теоретичних знань і практичних навичок для виконання контрольних заходів та здійснення процедур ревізії фінансово-господарської діяльності підприємств, організацій, установ;

Вивчення навчальної дисципліни «Державний фінансовий контроль» передбачає досягнення такого кваліфікаційного рівня підготовки студентів, за якого вони повинні:

Знати:

- сутність державного фінансового контролю, його значення, задачі й тенденції розвитку;
- предмет і метод дисципліни, зміст їх складових;
- організаційні форми, методи і технології реалізації контрольно-ревізійної роботи;
- нормативну базу, що регламентує діяльність органів державного фінансового контролю;
- організаційно-методичні аспекти проведення контрольних заходів різними суб'єктами державного фінансового контролю стосовно різних об'єктів перевірок;

- порядок оформлення і реалізації матеріалів контрольних заходів.

Вміти:

- застосовувати закони України, інші нормативно-правові акти, національні стандарти обліку в практиці підприємства, організації, установи;

- уміти планувати контрольню-ревізійну роботу, складати плани та програми проведення контрольних заходів у системі органів державного фінансового контролю;

- здійснювати перевірки фінансово-господарської діяльності державних установ і організацій;

- уміти об'єктивно оцінювати й аналізувати інформацію, отриману за результатами проведення контрольних заходів, готувати висновки і пропозиції для прийняття рішень за наслідками контролю, а також контролювати їх виконання при виявленні порушень і зловживань.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Функціонування системи державного фінансового контролю та основні аспекти його методики

Тема 1. Сутність, предмет і метод державного фінансового контролю

Державний фінансовий контроль як різновид фінансового контролю. Дефініції державного фінансового контролю в економічній літературі. Основна мета та завдання здійснення державного фінансового контролю. Класифікація державного фінансового контролю.

Предмет державного фінансового контролю. Об'єкти державного фінансового контролю. Методи державного фінансового контролю. Класифікація специфічних методичних прийомів фінансового контролю.

Принципи організації та здійснення державного фінансового контролю.

Тема 2. Органи державного фінансового контролю та їх характеристика

Характеристика органів державного фінансового контролю в Україні. Суб'єкти, які здійснюють зовнішній фінансовий контроль. Рахункова Палата як вищий орган державного фінансового контролю. Основні функції Рахункової Палати України.

Органи внутрішнього фінансового контролю. Державна контрольно-ревізійна служба України та її функції. Міністерство фінансів України та його функції у сфері державного фінансового контролю. Функції Державного казначейства України.

Тема 3. Організація державного фінансового контролю в Україні

Термінологія і планування заходів державного фінансового контролю. Поняття контрольного заходу. Мета планування контрольних заходів. План контрольних заходів.

Документування результатів та формування матеріалів контрольних заходів, порядок їх опрацювання та використання. Організація, виконання, документування результатів і формування матеріалів контрольних заходів. Порядок їх опрацювання й виконання.

Планові та позапланові контрольні заходи. Підготовка до контрольних заходів. Обов'язкові реквізити офіційних розпорядчих документів на проведення контрольних заходів. Матеріали контрольного заходу. Робоча, офіційна, додаткова та супровідна документація за результатами контрольних заходів. Правила опрацювання матеріалів контрольних заходів.

Здійснення контрольних заходів в умовах електронного зберігання та обробки інформації, яка підлягає дослідженню.

Оцінка стану внутрішнього фінансового контролю і запобігання правопорушенням з боку суб'єктів державного фінансового контролю та їх службових осіб. Оцінка стану внутрішнього фінансового контролю. Мета оцінки стану внутрішнього фінансового контролю. Основні критерії оцінки ефективності внутрішнього фінансового контролю.

Попередження правопорушень з боку суб'єктів державного фінансового контролю та їх службових осіб.

Оприлюднення результатів державного фінансового контролю. Поняття результатів державного фінансового контролю.

Тема 4. Контрольно-ревізійний процес: планування та організація

Планування контрольно-ревізійної роботи в системі Державної фінансової інспекції. України. Формування та затвердження плану контрольно-ревізійної роботи ДФІ.

Організація і проведення ревізій. Документальна та фактична перевірки. Планова виїзна та позапланова виїзна перевірки. Складання та затвердження програми ревізії. Участь працівників ДФІ у проведенні інвентаризації активів підприємства під час ревізії (перевірки).

Інформаційне забезпечення контрольно-ревізійного процесу. Особливості організації та проведення ревізії за зверненнями правоохоронних органів. Випадки проведення позапланової виїзної ревізії за зверненням правоохоронного органу. Умови проведення позапланової виїзної ревізії органами ДФІ за вилученими правоохоронними органами документами. Склад документів, необхідних для передачі правоохоронному органу за результатами проведених ревізій. Дії правоохоронного органу при отриманні матеріалів ревізій.

Облік і звітність з контрольно-ревізійної роботи. Оперативний облік та його показники. Звіт про результати діяльності органів державної контрольно-ревізійної служби та зміст його розділів.

Змістовий модуль 2. Сфери державного фінансового контролю та сутність його практичної реалізації

Тема 5. Державний аудит ефективності діяльності підприємств, організацій, закладів

Сутність та правове регулювання аудиту ефективності. Підходи до визначення державного аудиту.

Планування як важливий етап проведення аудиту ефективності.

Методичне забезпечення аудиту ефективності. Методичні рекомендації щодо проведення органами державної контрольно-ревізійної служби державного фінансового аудиту виконання бюджетних програм.

Аудит економічності адміністративної діяльності. Аудит ефективності використання трудових, фінансових, інших ресурсів. Аудит результативності адміністративної діяльності. Відмінності аудиту ефективності від фінансового аудиту.

Мета, основні завдання та методи аудиту ефективності. Організація та проведення аудиту ефективності. Організаційне забезпечення аудиту ефективності. Стратегічне планування аудиту ефективності. Основні етапи процесу аудиту ефективності. Підготовка до аудиту та його проведення. Реалізація результатів аудиту. Зміст та структура аудиторського звіту. Зарубіжний досвід аудиту ефективності роботи бюджетних установ.

Тема 6. Сутність, класифікація, методика внутрішнього фінансового контролю

Підходи щодо формування системи внутрішнього фінансового контролю на підприємствах. Мета і основні завдання системи внутрішнього

фінансового контролю на підприємствах. Класифікація внутрішнього фінансового контролю.

Елементи системи внутрішнього фінансового контролю на підприємствах. Розкриття внутрішньої структури об'єктів в системі внутрішньогосподарського контролю. Поняття суб'єкта внутрішнього фінансового контролю на підприємстві.

Етапи формування системи внутрішнього фінансового контролю на підприємстві. Модель системи внутрішнього фінансового контролю на підприємстві. Інформаційне забезпечення системи внутрішнього фінансового контролю.

Тема 7. Перевірка використання коштів і майна в бюджетній установі

Статус бюджетної установи як підконтрольного об'єкта. Перевірка кошторису бюджетної установи. Ревізія грошових коштів в касі та операцій за рахунками у банках. Ревізія розрахункових і кредитних операцій. Ревізія розрахунків з оплати праці. Орієнтовний перелік обов'язкових ревізійних дій у разі виявлення ознак порушень. Перевірка фінансової звітності.

Тема 8. Перевірка використання коштів і майна суб'єктів підприємницької діяльності.

Призначення фінансового контролю за використання державного і комунального майна. Організація контролю за використанням бюджетних коштів, державного та комунального майна у суб'єкта підприємницької діяльності. Галузеві особливості проведення перевірок достовірності відображення в обліку проведених витрат.

Тема 9. Контрольні функції Національного банку України

Роль, значення і структура Національного банку України. Функції та операції Національного банку України. Контроль за дотриманням комерційними банками економічних нормативів: нормативи капіталу, ліквідності, ризику, відкритої валютної позиції уповноваженого банку. Перевірка правильності здійснення операцій з готівкою підприємствами, організаціями, закладами. Перевірка правильності умов зберігання грошей, цінностей, наявності готівки. Перевірка повноти оприбуткування готівки та правильності її використання за цільовим призначенням.

Тема 10. Реалізація результатів контрольно-ревізійної роботи

Предмет і мета документування контрольних заходів та їх результатів. Оформлення матеріалів контрольних заходів. Узгодження і підписання матеріалів контролю. Реалізація результатів контрольних заходів і застосування процедури відповідальності за допущені фінансові порушення. Контроль за станом усунення виявлених порушень і виконанням вимог контролюючого органу.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Функціонування системи державного фінансового контролю та основні аспекти його методики												
Сутність, предмет і метод державного фінансового контролю	6	2				4	7	1				6
Органи державного фінансового контролю та їх характеристика	10	2				8	9	1				8
Організація державного фінансового контролю в Україні	4	2				2	9	1				8
Контрольно-ревізійний процес: планування та організація	10	2	2			6	11	1				10
Разом за змістовим модулем 1	30	8	2			20	36	4				32
Змістовий модуль 2. Сфери державного фінансового контролю та сутність його практичної реалізації												
Державний аудит ефективності діяльності підприємств, організацій, закладів	12	2	2			8	10					10
Сутність, класифікація, методика внутрішнього фінансового контролю	8		2			6	8					8
Перевірка використання коштів в бюджетній установі	12	2	2			8	12	2				10
Перевірка використання коштів і майна суб'єктів підприємницької діяльності	10	2	2			6	6		2			4
Контрольні функції Національного банку України	6		2			4	8					8
Реалізація результатів контрольно-ревізійної роботи	12	2	2			8	10	2				8
Разом за змістовим модулем 2	60	8	12			40	54	4	2			48
Усього годин	90	16	14	0	0	60	90	8	2	0	0	80

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Контрольно-ревізійний процес: планування та організація	2
2	Державний аудит ефективності діяльності підприємств, організацій, закладів	2
3	Сутність, класифікація, методика внутрішнього фінансового контролю	2
4	Перевірка використання коштів в бюджетній установі	2
5	Перевірка використання коштів і майна суб'єктів підприємницької діяльності	2
6	Контрольні функції Національного банку України	2
7	Реалізація результатів контрольно-ревізійної роботи	2
	Разом	14

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Сутність, предмет і метод державного фінансового контролю	4
2	Органи державного фінансового контролю та їх характеристика	8
3	Організація державного фінансового контролю в Україні	2
4	Контрольно-ревізійний процес: планування та організація	6
5	Державний аудит ефективності діяльності підприємств, організацій, закладів	8
6	Сутність, класифікація, методика внутрішнього фінансового контролю	6
7	Перевірка використання коштів в бюджетній установі	8
8	Перевірка використання коштів і майна суб'єктів підприємницької діяльності	6
9	Контрольні функції Національного банку України	4
10	Реалізація результатів контрольно-ревізійної роботи	8
	Разом	60

7. Індивідуальні завдання

Індивідуально-консультативна робота здійснюється за графіком у формі індивідуальних занять, консультацій, перевірки та захисту завдань, що винесені на поточний контроль.

Робочою програмою дисципліни «Державний фінансовий контроль» передбачено виконання на вибір студентами індивідуальної пошуково-аналітичної і наукової роботи у письмовій формі з презентацією й обговоренням її основних результатів за допомогою засобів програмного продукту Power Point. Цей вид самостійної роботи виконується у межах тематики науки, містить елементи наукового дослідження й зорієнтований на розвиток аналітичного мислення, стимулювання творчого підходу до вирішення проблемних завдань студентами, набуття навиків роботи зі спеціальною фаховою літературою, вмінь формулювати й аргументувати власну думку, робити висновки.

Тематика індивідуальних завдань:

1. Державний фінансовий контроль в умовах ринкової економіки.
2. Проблеми і перспективи розвитку системи державного фінансового контролю в Україні.
3. Історичні передумови створення державної фінансової інспекції в Україні.
4. Світовий досвід організації державного фінансового контролю.
5. Суб'єкти та об'єкти державного фінансового контролю в Україні.
6. Організаційна структура Державної фінансової інспекції в Україні.
7. Взаємовідносини органів державного фінансового контролю у процесі формування і виконання планів контролю.
8. Планування, організація та проведення контрольньо-ревізійної роботи в Україні.
9. Порядок проведення контрольних заходів в установах та організаціях: досвід та проблеми (на прикладі конкретної установи, організації).
10. Запобігання корупції та корупційним діям у системі державного управління та їх профілактика у практичній роботі (на прикладі конкретної установи, організації).
11. Практичне застосування в установах та організаціях сучасного антикорупційного законодавства: досвід та проблеми (на прикладі конкретної установи, організації).
12. Зарубіжний досвід аудиту ефективності діяльності бюджетних установ.
13. Перевірка дотримання чинного законодавства при складанні та затвердженні кошторисів доходів і видатків в бюджетних установах.
14. Застосування у контрольньо-ревізійній роботі дисциплінарних стягнень та притягнення службових осіб до матеріальної відповідальності.
15. Контроль за формуванням та використанням коштів місцевих бюджетів.